

Crowdfunding

je způsob financování, při kterém větší počet jednotlivců přispívá menším obnosem k cílové částce. Crowdfundingem můžeme financovat zajímavé projekty, produkty či společnosti.

Druhy crowdfundingu a jejich příklady

Benefiční (charitativní) - využívají nejčastěji neziskové organizace k financování společensky prospěšných projektů. Lidé přispívají, jelikož věří v podstatu a přínos projektu a za svůj příspěvek očekávají pouze svůj dobrý pocit.

Zahraniční portály: www.gofundme.com; www.crowdrise.com

České portály: www.penezdroj.cz

Odměnový - za svůj příspěvek lidé získávají odměny či si předplácí produkt.

Zahraniční portály: www.kickstarter.com; www.indiegogo.com

České portály: www.hithit.cz; www.startovac.cz; www.penezdroj.cz; katalyzator.cz

Půjčkový - Lidé se svými příspěvky skládají na půjčku a stávají se tak věřiteli projektu či společnosti. Půjčky mají stanovený úrok a dobu trvání. Tento typ financování tedy obchází klasické banky, jelikož umožňuje věřitelům půjčit přímo těm, kteří o půjčku usilují. Zároveň věřitelé vidí, na co jsou finance použity, a mohou tak svěřit své finance do odvětví, které je pro ně zajímavé či které chtějí podpořit.

Zahraniční portály: www.prosper.com; www.fundingcircle.com; www.lendingclub.com;
www.rebuildingsociety.com

České portály: www.zonky.cz; www.pujcmefirme.cz; www.symcredit.cz; www.businessraise.cz

Podílový - Lidé za své příspěvky získávají podíl na vlastnictví společnosti či projektu. Své finance mohou zhodnotit, ale zároveň mohou o vše přijít.

Zahraniční portály: circleup.com; www.ourcrowd.com; www.crowdcube.com; www.seedrs.com

České portály: www.penezdroj.cz; www.fundlift.cz

Honorářový - nabízí investorům výnos ve formě dohodnutého procenta z příjmu generovaného daným projektem či podnikem. Výhodou tohoto modelu je, že zákazník nemusí vracet finanční prostředky od investorů až do chvíle, kdy se jeho projekt nebo podnik stane výtěžným. Nevýhodou naopak může být to, že, v případě, kdy se společnost začne dařit a bude generovat dostatečné zisky, může tento investiční model společnost časem ochromit. Standardní součástí rozvoje každé společnosti je navrácení podstatných částí zisku zpět do vývoje, výroby a distribuce. Pokud si tedy podnik neuchová dostatečný podíl na svých příjmech, bude to na něj mít špatný vliv. Jako preventivní opatření proto většina crowdfundingových platforem, zabývajících se tímto modelem, implementovalo do svých pravidel tzv. „buy-back“ klauzuli, která podnikateli zaručuje možnost odkoupit zpět od investora právo na podíl na příjmu, resp. omezit délku trvání kontraktu mezi zákazníkem (podnikatelem) a investorem.

Zahraniční portály: royaltyclouds.com; www.quirky.com

Výhody crowdfundingu	Rizika crowdfundingu
<ul style="list-style-type: none"> • jedná se o transparentní mechanismus získávání finančních prostředků; odpadá komplikovaný systém poplatků častých v rámci tradičního financování • možnost získávání finančních prostředků bez překážek a bariér tradičního financování • dosažitelnost finančních prostředků pro všechny • účastnit se může každý jak na investorské, tak zákaznické straně • možnost poskytování finančních prostředků kreativním nekonvenčním projektům • investování na základě vlastního přání a bez prostředníka • každý může být v roli bankéře a rozhodovat sám o svých investicích • zapojení investorské komunity do podnikatelských plánů, což může napomoci k rozvoji nového produktu či služby a poskytne nezbytnou zpětnou vazbu • rozdělení investičního rizika v rámci "crowdu" • propagační a marketingové výhody online platformem, kde se projekty představují, spočívající především v představení produktu či nápadu široké veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • podvody ze strany zákazníků platformem • riziko nesplácení poskytnutých prostředků • možnost špatného rozdělení investičního rizika nebo nesprávné ohodnocení důvěryhodnosti zákazníků – podnikatelů • možnost nevhodné publicity, zhoršení reputace podnikatele či selhání v sociálních médiích – především v případě nevhodně vedené crowdfundingové kampaně • neodpovídající technické, právní či jiné nastavení online crowdfundingových platformem • rizika spojená s porušováním práv duševního vlastnictví • obecná nedůvěra v (stále relativně nový) crowdfundingový systém

Pojmy:

Platformou je internetový crowdfundingový portál, který zprostředkovává styk mezi přispěvateli/investory na straně jedné a zákazníky, resp. osobami s potřebou kapitálu, na straně druhé. Crowdfundingové platformy získávají prostředky na svou činnost zejména prostřednictvím poplatků od zákazníků, a to zejména za zprostředkování financování projektu a dále za to, že vytvářejí potřebný organizační systém a podmínky pro shromažďování finančních zdrojů a jejich další distribuci.

Investor (crowd, přispěvatel) může být každý, kdo má volný použitelný kapitál, chce přispívat/investovat do projektů, které ho zajímají a kterým fandí, nebo se kterými se dokáže ztotožnit, chce podporovat nebo být součástí určité komunity. V případě investičních modelů crowdfundingu je to dále ten, kdo hledá alternativní způsoby investování odlišné od tradičních způsobů s tím, že investiční riziko si vybírá sám a podle toho na své investici vydělává. Investice takového jednotlivce spouští a ovlivňuje celý crowdfundingový proces i jeho výsledky. Každý investor totiž, v případě, kdy se rozhodne pro určitou investici, má zájem na tom, aby jeho investice – a tedy i projekt do kterého investoval – byla úspěšná. Bude proto mít snahu projekt podporovat a dále v rámci svých sociálních i obchodních kruhů propagovat. Svoji roli hraje též ztotožnění se s daným projektem a vytvoření komunity, která má společný cíl – uskutečnění projektu či nastartování společnosti, ze které má prospěch každý ze zúčastněných.

Zákazníci crowdfundingových platformem jsou především malí a střední podnikatelé, živnostníci, startupy nebo kdokoli jiný, kdo má nápad a chybí mu finanční zdroje k jeho realizaci. Výhoda pro zákazníky crowdfundingu spočívá především v tom, že mají možnost svou věc úspěšně zafinancovat jen na základě nápadu – pokud je dostatečně dobrý, resp. dokáže dostatečně zaujmout veřejnost. Crowdfundingové platformy umožňují prezentaci projektu široké veřejnosti a tím také poskytuje cennou službu, protože zákazník si jejich prostřednictvím může ověřit, zda daný projekt by skutečně mohl být úspěšný a byl by o něj zájem. Pokud se projekt nezafinancuje, nikdo nic neztrácí. Naopak zákazník dostane cennou informaci o tom, že jeho nápad, produkt či služba buď není vůbec žádaná, nebo potřebuje vylepšit. Investoři a přispěvatelé mohou se zákazníkem skrze platformu komunikovat a zákazník tak dostává cennou zpětnou vazbu.

Zpracováno podle finexpert.e15.cz/crowdfunding-alternativni-zpusob-financovani-podnikatelu

Tento leták má pouze informativní charakter. Zpracovatel, ani Evropská komise či Ministerstvo průmyslu a obchodu nenesou žádnou odpovědnost za případné škody, které by mohly vzniknout při aplikaci uváděných informací a doporučení v praxi.

Enterprise Europe Network při Centru pro regionální rozvoj České republiky, U Nákladového nádraží 3144/4, 130 00 Praha 3 - Strašnice; www.crr.cz/een, een@crr.cz

Služby Enterprise Europe Network jsou financované z programů Evropské unie COSME a HORIZONT 2020 grantovou smlouvou číslo 737766 a Ministerstvem průmyslu a obchodu.